

Wilno • 23–24 września 2025 roku

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

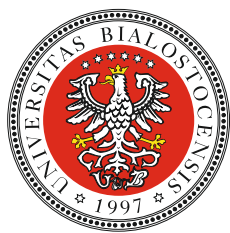
NOWE ZJAWISKA ESTETYCZNE, GATUNKOWE ORAZ IDEE W PROZIE XXI WIEKU

KONTEKST LITEWSKI, POLSKI
I ŚRODKOWOEUROPEJSKI

PROGRAM

MIEJSCE KONFERENCJI: UNIWERSYTET WILEŃSKI

Centrum Polonistyczne
Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego
Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku
Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”
Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie
Dział Badań Filologiczno-Bibliograficznych
Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

NOWE ZJAWISKA ESTETYCZNE, GATUNKOWE ORAZ IDEE W PROZIE XXI WIEKU

KONTEKST LITEWSKI, POLSKI
I ŚRODKOWOEUROPEJSKI

PROGRAM

Wilno • 23–24 września 2025 r.

ZAGADNIENIA BADAWCZE KONFERENCJI:

- Estetyka prozy polskiej, litewskiej i środkowoeuropejskiej od 2000 do 2025 roku.
- Poszukiwania gatunkowe: gatunki dawne w nowym wydaniu, hybrydyzacja gatunkowo-estetyczna, eksperymenty formalne, reinkarnacje gatunków i estetyk dawnych.
- Między geopoetyką a geopolityką: najnowsze uwarunkowania historyczne i kulturowe poszukiwań tematycznych prozy.
- Rozliczenia z postmodernizmem. Jaka to epoka? Samoświadomość ideowo-estetyczna prozaików XXI-wiecznych.
- Literatura popularna, masowa, mass media, publicystyka a proza współczesna.
- Filozoficzne poszukiwania i inspiracje prozy w Europie Środkowo-Wschodniej: od ekologii po najnowsze nurty emancypacyjne i konserwatywne.
- Pisarz, wydawca, czytelnik jako temat literatury współczesnej.
- Rola przekładów w kształtowaniu obrazu nowego stulecia.
- Metamorfozy języka w prozie najnowszej: styl, leksyka, idiolekt pisarski.
- Tożsamościowe nieoczywistości: obraz kobiety, mężczyzny, dziecka i starca.
- Historia, etnos i etos, życie społeczne w ujęciach prozatorskich.
- Proza jako dominium imaginacji: światy wyobrażone prozy XXI-wiecznej.
- Stolica, metropolia, prowincja, region – Zachód, Ameryka, Azja: transfery estetyczne i ideowe w prozie.
- Proza litewska i polska we wzajemnym oświeceniu (kontekst europejski i światowy).

KOMITET NAUKOWY KONFERENCJI:

Doc. dr **Miroslav Davlevič** (Uniwersytet Wileński) – *Przewodniczący*
Prof. **Jarosław Ławski** (UwB, Białystok) – *Przewodniczący*
Prof. **Mindaugas Kvietkauskas** (Uniwersytet Wileński)
Dyr. **Iwona Gawel** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)
Dr hab. **Urszula Wróblewska**, prof. UwB (Filia UwB w Wilnie)
Dr hab. **Krzysztof Korotkich**, prof. UwB (Białystok)
Prof. **Anna Janicka** (UwB, Białystok)
Dr **Irena Fedorovič** (Uniwersytet Wileński)
Dr **Kinga Geben** (Uniwersytet Wileński)
Dr hab. **Iwona E. Rusek**, prof. UwB (Białystok)

KOMITET ORGANIZACYJNY KONFERENCJI:

Dr **Teresa Dalecka** (Uniwersytet Wileński) – *Przewodniczący*
Dr **Dariusz Piechota** (UwB, Białystok) – *Przewodniczący*
Dr **Łukasz Zabielski** (Książnica Podlaska im. Ł. Górnickiego) – *Przewodniczący*
Dr **Małgorzata Wenclik** (Filia UwB w Wilnie)
Dr **Irena Fedorovič** (Uniwersytet Wileński)
Dr **Kamil K. Pilichiewicz** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)
Dr **Elżbieta Jurkowska** (UwB, Białystok)
Dr hab. **Anetta B. Strawińska** (UwB, Białystok)
Dr **Beata Piecychna** (UwB, Białystok)
Dr **Ewa Gorlewska** (UwB, Białystok)
Dr **Michał Siedlecki** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)

Komitet Organizacyjny – adres polski:

Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”
Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku
Pl. NZS-u 1, 15-420 Białystok, Polska;
tel. +48 664 057 370, +48 85 745 74 68

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego, 15-097 Białystok,
ul. M. Curie-Skłodowskiej 14a, Polska

Komitet Organizacyjny – adres litewski:

Centrum Polonistyczne
Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego
Universiteto g. 5, LT-01513 Wilno, Litwa
tel. +37068476441

INFORMACJE ORGANIZACYJNE

22 IX (poniedziałek) – PRZYJAZD GOŚCI, impreza towarzysząca (koncert)

23 IX (wtorek) – OBRADY PLENARNE

24 IX (środa) – SESJA w Filii UwB w Wilnie, zwiedzanie Wilna

25 IX (czwartek) – POWRÓT

Hotele (między innymi):

HOTEL GRATA (ul. Vytenio 9)

HOTEL „PAN TADEUSZ” (ul. Naugarduko 76)

Dojazd do hotelu: taksówka licencjonowana (+37052757575; +37052777777)

Telefony awaryjne:

Dr Teresa Dalecka: +37068476441

Dr Łukasz Zabielski: +48 720 997 036

Posiłki:

– śniadania w hotelach

– 23 IX – posiłki we własnym zakresie

– 24 IX – posiłki we własnym zakresie

Miejsce obrad:

– 23 IX – Uniwersytet Wileński – Sale 115A i 115B

– 24 IX – Filia UwB w Wilnie – Sala 108 (parter)

Delegacje:

Będą stemplowane 23 i 24 IX na miejscu obrad

Czas wystąpień:

Prosimy, by bezwzględnie nie przekraczał **20 minut!**

IMPREZA TOWARZYSZĄCA [KONCERT]:

22 września (poniedziałek), Filia UwB w Wilnie, Godzina 19:00 (czas litewski)

Spektakl muzyczny *Dziad Yyy* (90 minut)

[utrzymana w stylu buffo interpretacja fragmentów dzieł Adama Mickiewicza, w tym m.in. *Dziadów*]

Scenariusz i muzyka: Patryk Ołdziejewski

Reżyseria: Mateusz Sacharzewski

Występują: Anna Owerczuk, Grzegorz Zinkiewicz, Krzysztof Olejniczak

Leon Kosmulski (1904–1952), *Krajobraz z postaciami*, 1936

23 WRZEŚNIA 2025 R. (WTOREK)

Godz. 7.00–8.30 – śniadanie w hotelu

Godz. 8.30–9.00 – rejestracja uczestników, gmach Uniwersytetu Wileńskiego

I. UROCZYSTE OTWARCIE

Międzynarodowej Konferencji Naukowej

**Nowe zjawiska estetyczne, gatunkowe oraz idee w prozie XXI wieku
Kontekst litewski, polski i środkowoeuropejski**

Godz. 9.00

Miejsce obrad:

Uniwersytet Wileński, Wydział Filologiczny, Universiteto g. 5, Sala 115

- Powitanie Gości:
Dr Teresa Dalecka (Uniwersytet Wileński)
 - Słowo od Organizatorów:
Prof. **Mindaugas Kvietkauskas** – Dziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wileńskiego
Prof. **Krzysztof Korotkich**, prof. UwB, Prorektor ds. dydaktycznych Uniwersytetu w Białymstoku
Prof. **Jarosław Ławski** – Dziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku
Dyr. **Iwona Gawel** – Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego
 - Otwarcie Konferencji:
Doc. dr **Irena Fedorovič** (Uniwersytet Wileński)
 - Informacje Organizacyjne
-

II. OBRADY PLENARNE

Godz. 9.20–13.40

Panel 1

Godz. 9.20 – 11.20

Przewodniczenie: Doc. dr **Mirosław Dawlewicz** (Uniwersytet Wileński)
Dr hab. **Krzysztof Korotkich**, prof. UwB (Białystok)

1. Prof. **Anna Legeżyńska** (UAM, Poznań)
Czyja Polska? Pisarze w roli sędziów współczesności
2. Dr hab. **Anna Szawerna-Dyrszka**, prof. UŚ (Katowice)
Dialogi polsko-litewskie
3. Prof. **Barbara Zwolińska** (UG, Gdańsk)
„Nic nowego pod słońcem”? O (nie)nowych tematach w polskiej prozie XXI wieku autorstwa kobiet. Wstępne rozpoznania
4. Doc. dr **Halina Turkiewicz** (Akademia Edukacji VDU, Wilno)
Perelki nadal możliwe. O „Nocnym sprzedawcy owoców” Waldemara Borzeszowskiego
5. Dr hab. **Iwona E. Rusek**, prof. UwB (Białystok)
„Pochowaj mnie w Wilnie...” Wilno jako przestrzeń miłości i śmierci w powieści „Królowa w kolorze karminu” Renaty Czarneckiej

Dyskusja 11.00–11.20

Przerwa kawowa: 11.20–11.40

Panel 2

Godz. 11.40–13.40

Przewodniczenie: Prof. **Barbara Zwolińska** (Uniwersytet Gdański)
Dr hab. **Marek Kochanowski**, prof. UwB (Białystok)

1. Dr **Beata Piecychna** (UwB, Białystok)
O estetyce ucieleśnionej w krytyce przekładu literackiego
2. Dr hab. **Dariusz K. Sikorski**, prof. UG (Gdańsk)
„Wieczna Księga Wyjścia” – etnos i etos uchodźcy w „literackiej autobiografii” i reportażu (Henryk Grynberg, Mikołaj Grynberg)

3. Prof. **Anna Janicka** (UwB, Białystok)
Uwagi o najnowszej biografistyce polskiej: „Szkło i brylanty. Gabriela Zapolska na tle epoki” Araela Zurli
4. Doc. dr **Irena Fedorowicz** (Uniwersytet Wileński)
O „sadze wileńskiej” Ewy Sobieniewskiej
5. Dr hab. **Dariusz Szczukowski**, prof. UG (Gdańsk)
Labirynty tożsamości. Tomasz Różyczki („Złodzieje żarówek”) i Georgi Gospodinow („Fizyka smutku”)

Dyskusja 13.20–13.40

III. PRZERWA OBIADOWA

Godz. 13.40 – 15.00

IV. OBRADY W SEKCJACH

Godz. 15.00–19.00

SEKCJA 1

Sala 115A

CZĘŚĆ PIERWSZA

Godz. 15.00–17.00

Przewodniczenie: Dr hab. **Anna Szawerna-Dyrszka**, prof. UŚ (Katowice)
Dr **Kamil K. Pilichiewicz** (Książnica Podlaska)

1. Dr hab. **Marek Kochanowski**, prof. UwB (Białystok)
Spotkania generacji. Współczesna literatura litewska na łamach czasopisma literacko-artystycznego „Kartki” i innych pism o literaturze
2. Dr **Barbara Dwilewicz** (Akademia Edukacji VDU, Wilno)
Literatura piękna na łamach „Czerwonego Sztandaru”
3. Dr **Ewa Gorlewska**, dr **Elżbieta A. Jurkowska** (UwB, Białystok)
Miasto opowiedziane. Literacka i językowa kreacja Wilna w zbiorze reportaży Mariusza Gadowskiego „Kryminalne Wilno”
4. Mgr **Teresa Radziejwicz** (UwB, Białystok)
Figury kobiet pogranicza – między „Marantą” Birutė Jomuskaitė a „Gorzko, gorzko” Joanny Bator

Dyskusja: 16.20–16.40

Przerwa kawowa: 16.40–17.00

CZĘŚĆ DRUGA (*online*)

Godz. 17.00–19.00

Przewodniczenie: Dr **Alicja Bembien** (UŚ, Katowice)
Dr **Łukasz Zabielski** (Książnica Podlaska)

1. Prof. **Taras Pastukh** (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki)
Two Trends in Contemporary Ukrainian Prose (“100 Short Stories about the War” (“*Sto Novel pro Vijnu*”) by Borys Humenyuk and “Real Estate” (“*Nerukhomist*”) by Anna Gruver [*online*])
2. Prof. **Dimitrina Hamze** (Uniwersytet Pławdiwski im. Paisjusza Chilendarskiego, Bułgaria)
Semantyka domu w twórczości Olgi Tokarczuk [*online*]
3. Doc. dr **Olha Iaruchy** (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki, Łuck)
Motywy drogi w powieściach Olgi Tokarczuk [*online*]
4. Prof. **Olga Kharlan** (Berdiański Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny)
Modyfikacje prozy fabularnej i dokumentalnej o wojnie rosyjsko-ukraińskiej („Null” Szczepana Twardocha i „Gra w przebieranki” Artema Cecha) [*online*]

Dyskusja: 18.20–19.00

SEKCJA 2

Sala 115B

CZĘŚĆ PIERWSZA

Godz. 15.00–17.00

Przewodniczenie: Dr hab. **Anetta B. Strawińska** (UwB, Białystok)
Dr hab. **Dariusz Szczukowski**, prof. UG (Gdańsk)

1. Dr **Paweł Plichta** (UJ, Kraków)
Camino-story jako gatunek literacki: perspektywa środkowoeuropejska
2. Dr **Dariusz Piechota** (UwB, Białystok)
Nostalgiczne powroty do przeszłości. O muzycznych ścieżkach dźwiękowych w perspektywie najnowszej prozy środkowoeuropejskiej
3. Mgr **Katarzyna Majca-Lipa** (UKEN, Kraków)
Etnografia intertekstualna powieści „Pod słońcem” Julii Fiedorczuk
4. Dr **Michał Siedlecki** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)
Wątki wolnomularskie w powieściach „historycznych” Wojciecha Kudyby i Włodzimierza Boleckiego

Dyskusja: 16.20–16.40

Przerwa kawowa: 16.40–17.00

CZEŚĆ DRUGA

Godz. 17.00–19.00

Przewodniczenie: Dr Kinga Geben (Uniwersytet Wileński)
Dr Paweł Plichta (UJ, Kraków)

1. Dr hab. **Anetta B. Strawińska** (UwB, Białystok),
dr **Agnieszka Trzeźniewska-Nowak** (UMCS, Lublin)
Degradacja ekosystemów w powieści drogi Akviliny Cicėnaitė „Słownik języka angielskiego”
2. Dr **Michał Zając** (UJ, Kraków)
„Robczik. Powieść wileńska” Bartosza Połońskiego jako powieść emancypacyjna
3. Studentka **Margaryta Anuszkiewicz** (Uniwersytet Wileński)
„Robczik. Powieść wileńska” Bartosza Połońskiego – narracja XXI wieku
4. Doc. dr **Liliia Lavrynovych** (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki, Łuck) [online]
Fiksując wojnę: poetyka czasu i przestrzeni w najnowszej literaturze ukraińskiej
5. Doc. dr **Viktor Iaruchykh** (Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki, Łuck) [online]
Proza historyczna Iwana Korsaka jako zapis pamięci narodowej Ukraińców
6. Prof. **Nataliia Mocherniuk** (I. Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv) [online]
Prof. **Olha Sheliukh** (Petro Sahaidachny i National Army Academy, Lviv)
Laboratorium gatunku: badania stylowe reportażu (współczesne reportaże ukraińskie)

Dyskusja: 18.40–19.00

Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie

24 WRZEŚNIA 2025 R. (ŚRODA)

Godz. 7.00–8.30 – śniadanie w hotelu

VII. OBRADY PLENARNE

Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie

Ul. Makowa 22/ Agumonų 22

Godz. 9.00–14.00

Sala 108 (parter)

- **Powitanie gości:**
Pani Prodziekan Filii UwB w Wilnie Dr **Małgorzata Wenclik**
 - **Otwarcie obrad:**
Pani Prodziekan Wydziału Filologicznego UwB Dr **Beata Piecychna**
-

Panel 1

Godz. 9.10–10.50

Przewodniczenie: Dr **Teresa Dalecka** (Uniwersytet Wileński)

1. Dr **Monika Pokorska-Iwaniuk** (UAM, Poznań)
Żyjąc przeszłością – spotkania z historią w najnowszej prozie litewskiej XXI wieku
2. Dr hab. **Krzysztof Korotkich**, prof. UwB (Białystok)
Wojciecha Kassa zmagania z formą
3. Dr **Teresa Dalecka** (Uniwersytet Wileński)
Haiku dla Wilna
4. Dr **Kamil K. Pilichiewicz** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)
Literackie pejzaże pogranicza w „Małym centrum świata” Krzysztofa Czyżewskiego

Przerwa: 10.40–11.00

Panel 2

Godz. 11.00–12.20

Przewodniczenie: Doc. dr **Barbara Dwilewicz** (Akademia Edukacji VDU w Wilnie)

1. Dr **Kinga Geben** (Uniwersytet Wileński)
Wykorzystanie generatywnej sztucznej inteligencji w interpretacji lektur szkolnych
2. Prof. **Oleksii Vorobets** (Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka, Iwano-Frankiwnsk) (*online*)
Semantyka dystrybutorów zdaniowych jako narzędzie estetyki i percepcji w prozie XXI wieku [*online*]
3. Dr **Magdalena Ochwat** (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
Prof. **Piotr Skubała** (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
Grzybnia znaczeń. Symbiotyczne imaginarium w polskiej prozie najnowszej
4. Dr **Łukasz Zabielski** (Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego)
Punkt śmierci, punkt pamięci. O polityce tożsamości w „Horyzoncie wydarzeń” Juozasa Šikšnelisa oraz „Castorpie” Pawła Huellego

Przerwa: 12.20–12.30

Panel 3

Godz. 12.30–13.30

Przewodniczenie: Dr hab. **Iwona E. Rusek**, prof. UwB (Białystok)

1. Dr **Barbara Weźgowiec** (UJ, Kraków)
Roślina jako tekst. Zielnik i esej botaniczny w perspektywie estetyki ekologicznej (wokół książek: „Album kwiatów” Elizy Orzeszkowej i „Patyki, badyle” Urszuli Zajączkowskiej)
2. Dr **Alicja Bemben** (UŚ, Katowice)
Limbotopiczne postrzeganie przeszłości w najnowszej powieści historycznej
3. **Jolanta Doschek** (Uniwersytet Wiedeński, Austria)
(Nie)obecność Witolda Wedeckiego w polskiej literaturze kresowej XXI wieku

Dyskusja: 13.30–13.50

4. REFERAT PLENEROWY

Godz. 14.00–16.00/17.00

Mgr **Alicja Dżisiewicz** (Muzeum Adama Mickiewicza w Wilnie)

Śladami wileńskich pisarzy: życie i nauka studentów w XIX wieku. Adam Mickiewicz i inni

Uniwersytet Wileński, fot. współczesna, miejsce obrad Konferencji
(wejście do Centrum Polonistycznego z lewej)

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

Okolo godz. 16.00–17.00

INFORMACJE DLA REFERENTÓW

- Owocem spotkania będzie w 2025 roku monograficzny numer pisma naukowego „Bibliotekarz Podlaski” [m.in. baza Scopus, 40 pkt., lista MNiSW]
- Na Państwa teksty czekamy do **5 grudnia 2025 roku**. Jest to termin **ostateczny**.
- Zeszyt 3 ukaże się w 2025 roku.
- Objętość tekstów: do 25 stron znormalizowanych, przypisy polskie, mile widziane ilustracje.
- Przypisy polskie, dolne, przed tekstem afiliacja i nr ORCID, po tekście bibliografia, streszczenie angielskie lub polskie, słowa-klucze angielskie lub polskie, nota o Autorze [1/2 strony]

Prosimy o zajrzenie na strony internetowe „Bibliotekarza Podlaskiego” (bibliotekarzpodlaski.pl), by zapoznać się z wymogami wobec tekstów.

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku

***Program Konferencji Naukowej „Nowe zjawiska estetyczne, gatunkowe
oraz idee w prozie XXI wieku”***

Białystok – Vilnius 2025

Copyright by Uniwersytet w Białymstoku, Białystok 2025

Opracowanie: Jarosław Ławski, Teresa Dalecka, Kamil K. Pilichiewicz

Opracowanie graficzne: Ewa Frymus-Dąbrowska

Druk: Wydawnictwo PRYMAT, Mariusz Śliwowski, Białystok 2025